

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

17 вересня 2019 року

ТКАЧЕНКО О.В. 2035 - Закон щодо програмної послуги цифрових ефірних телемереж і 2036 - щодо Національної ради (удосконалення процедури звільнення та призначення її членів).

Нагадаю актуальність внесених законопроектів. 2035 - мова йде про єдиного, наголошую, це важливо, єдиного в країні провайдера програмної послуги. Мова не йде про конкретне підприємство, мова йде взагалі про принципи. Цей єдиний провайдер забезпечує 40 чи 50 відсотків населення можливістю отримувати безкоштовне ефірне мовлення. Наразі це питання інформаційної безпеки. І з огляду на те, що дія ліцензії нинішнього провайдера закінчується наступного року, подання заявок на ліцензії має починатися вже наприкінці цього року. Тобто ми маємо підготуватися до того, щоб ті, хто захотіли брати участь в конкурсі, відповідали певним стандартам.

На сьогоднішній день той провайдер, який існує, "Зеонбуд", належить кіпрській компанії, яка в свою чергу належить п'яти іншим компаніям, чотири з них зареєстровані на Британських Віргінських островах, одна - в Белізі. Своїми кінцевими бенефіціарними власниками "Зеонбуд" називає п'ять громадян Латвії і одного громадянина Великої Британії. Ну вони ж громадяни Латвії і Великої Британії.

При цьому загальноновизнаним є факт, що однією з актуальних загроз національним інтересам і безпеці є експансія держави-агресора. Тому мета закону 2035 - встановити низку вимог до засновників, учасників, власників цієї програмної послуги, в тому числі й програмної послуги в першу чергу

багатоканальних цифрових ефірних телемереж, зокрема встановлюється, що кінцевими бенефіціарами, власниками таких суб'єктів можуть бути виключно громадяни України.

Ще раз наголошую, це питання інформаційної безпеки, тому що за будь-яким громадянином пристойної країни, наприклад, Британії чи Швейцарії, може скриватися непристойний суб'єкт України чи Росії.

Виконання таких вимог дозволить забезпечити прозорість структури власності та інформаційну безпеку. Прохання підтримати, прохання висловитися. Будь ласочка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну в нас щойно з колегами був підкомітет, який...

ТКАЧЕНКО О.В. Перепрошую, Миколо, у нас час зустрічі десь хвилин 45, щоб ми вмістилися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я не буду 45, я буду менше говорити.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, я взагалі, щоб ти іншим дав можливість.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Отже, був підкомітет, я там висловлював свої думки. Перше. Щодо того, чи можуть бути іноземці власниками. Ну це питання, яке треба запитувати в Комітеті з євроінтеграції, тому що він у нас штучно є монополістом, але взагалі провайдери послуги монополістами не є. Може бути декілька цифрових операторів, у тому числі в стандарті DVB-T. Але це таке питання, спірне.

Друге питання. В цьому законі фактично переписані норми чинного Закону "Про прозорість власності". І ці норми, на жаль, сьогодні не діють, тому що ми бачили, наприклад, коли "канал 112" свого часу, може, ви

пам'ятаєте, вони там - одна фірма засновувала іншу, всі були засновниками, і звідки фінансувалося, було незрозуміло. А цей закон діяв. Тому я вважаю, що ті цілі, про які ви говорите, щоб сказати, довести прозорість власності "Зеонбуду", ми цим законом не досягнемо.

ТКАЧЕНКО О.В. Хочу зразу сказати: оскільки там будуть громадяни України, то зможемо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну от щодо громадян...

ТКАЧЕНКО О.В. У нас немає офшорних компаній на території України.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але закон не тільки про це, я говорю про весь закон.

ТКАЧЕНКО О.В. А я відповідаю одразу на питання.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В законі сказано. Які недоліки в цьому законі, які я бачу? Це не містить процедуру, за якою Нацрада могла б здійснювати контроль за структурою власності, Нацрада не має повноважень перевіряти достовірність наданих провайдером відомостей про свою структуру власності, відсутні заходи відповідальності за подання недостовірних даних про структуру власності, не визначає наслідки визнання структури власності непрозорою.

Тобто про що мова іде? В Перехідних положеннях не вирішені питання діяльності провайдера, який отримав ліцензію до набрання чинності цим законом. Вочевидь треба надати строк для приведення своєї діяльності у відповідність та передбачити наслідки припинення діяльності "Зеонбуду",

оскільки за відсутності заміни ефірне цифрове телебачення буде відключено на невизначений строк. Тобто такі норми як правило прописуються в перехідних положеннях.

ТКАЧЕНКО О.В. Є прекрасна норма, якщо не приведено у відповідності до закону, ця ліцензія виставляється, умовно кажучи, на новий конкурс.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Питання. Конкурс – це процедура. От вони закон завтра приймуть, вони завтра виключать мовлення. В законі не прописано, що вони мають продовжити до чогось нового. Вони зобов'язані будуть завтра відключитися.

ТКАЧЕНКО О.В. Вони не будуть зобов'язані, але вони це можуть зробити і не відповідати умовам дії цієї ліцензії.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вони не можуть не виконувати закон.

ТКАЧЕНКО О.В. Так, але тоді вони не будуть відповідати умовам дії ліцензії – і це вже рішення держави і відповідних органів, що робити з їхніми передавачами, якщо вони не виконують закон.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Просто мова іде про що? Є мій законопроект про прозорість власності, про який ви знаєте, і який не є лобістським, є прозорим і є дуже жорстким, який стосується теж провайдерів всіх, не лише "Зеонбуду". І якби ми його прийняли, то з цією частиною щодо прозорості власності, яку ми обговорювали, я думаю, ми би питання вирішили і для "Зеонбуду" теж, і прозорості фінансування.

Тому я думаю, я висловив свою точку зору, я вважаю, що це неефективне, є небезпека для національної безпеки, якщо припиниться мовлення. Це має бути прописано в законі. І в першій частині щодо того, чи можуть іноземці бути кінцевими бенефіціарами медіа, я думаю, що це суперечить Угоді про асоціацію. Це моя думка.

Але я вважаю, що має бути прозорим "Зеонбуд", що ми маємо бачити прозорість фінансування і його кінцевих власників без жодних можливостей це сховати.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голово, шановні колеги, підтримуючи в цілому мету і завдання, які ставляться даним законопроектом, тим більше попередньо комітет неодноразово підходив до цього питання, як вивести от зокрема і "Зеонбуд" в прозоре поле, разом з тим є ряд застережень до конкретного законопроекту і до того механізму, який пропонується.

Підтримую частину з тих позицій, які були висловлені колегою, доповнити ще хотів би. Зокрема от в законі визначається "провайдер із загальнонаціональним покриттям". Разом з тим ні в цьому законі, ні в жодному іншому законі, що таке "загальнонаціональне покриття" не визначається. Це скільки: 10%, 40%, як ви сказали про "Зеонбуд", 100% чи 70? Тобто таким чином не зрозуміло, до кого і про кого даний законопроект і що таке "провайдер із загальнонаціональним покриттям"?

І другий важливий момент: а хто буде визначати оце загальнонаціональне покриття? Теж у законі жодного слова про це немає.

Тому в цій частині, без сумніву, необхідно доопрацювати дану статтю, тим більше, коли ми посилаємося на дану норму.

По-друге, одним із положень визначається, що додатковою підставою для переоформлення ліцензії є зміни в структурі власності заявника. На мій погляд, ця норма мала б бути виключена, тому що ми маємо прецеденти з телевізійними, наприклад, каналами, коли зміна власника не дуже логічно тягне за собою переоформлення повністю ліцензії, тобто тут мета не виправдовує засоби, які ставляться.

По-третє, зокрема в цьому законі передбачається, що Національній раді ми знову ж таки цим законом надаємо додаткові повноваження, зокрема запитувати документи у провайдерів. Разом з тим, даним законопроектом не визначається порядок, як має виконуватися цей запит, от особливості виконання цього запиту. Таким чином, в разі ухвалення цього закону, ми ставимо в незрозуміле становище як Національну раду, якій даємо повноваження, але не говоримо, як цим повноваженням вона може скористатися, так, власне, і провайдеру, як він має реагувати в разі, якщо прийде якийсь запит, який законом не визначений, і на нього вона мусить відповідати. Тобто це однозначно вже далі судова процедура, тому що не визначена вона чітко законом.

Це лише три такі, на перший погляд, важливі, на мій погляд, недоліки, які не дадуть можливості даному закону виконати ту ціль і завдання, яке, власне, автори ставлять.

Але ще раз кажу, мета і завдання цього закону, вони підтримуються. Тому в будь-якому випадку цей закон можна ухвалювати лише в першому читанні, а далі доопрацювати з тим, щоб знову ж таки він почав діяти, а не став ще одним просто прийнятим законом або ж інструментом для якихось інших цілей, а не ті, які заявляються авторами законопроекту.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

Будуть ще пропозиції?

Хочу відповісти на висловлені зауваження. Щодо власників. Це моє глибоке переконання, я думаю, що ні в кого не буде сумнівів, що стосовно цієї конкретно послуги ми встановлюємо достатньо зрозумілу формулу, що це мають бути громадяни України. Це питання інформаційної безпеки держави, яка знаходиться в стані неоголошеної війни. І я думаю, що наразі в цьому сенсі Комітет з питань євроінтеграції не буде заперечувати такій постановці питання.

Друге. Стосовно загальнонаціонального покриття. У телеканалів у ліцензіях, вірніше, є визначення того, що таке національні телеканали, так само в ліцензії "Зеонбуду" зазначено, що це загальнонаціональне покриття. Мова не йде про кількість громадян, просто цією послугою користуються 40 чи 50 відсотків громадян, а покриття є загальнонаціональним. Тобто вони мають забезпечити загальнонаціональне покриття.

Третє. Стосовно телеканалів і моменту видачі ліцензії. Дійсно, така проблема існує, але це проблема і норма іншого закону, який стоїть у нас на порядку денному, Закон про аудіовізуальні послуги, який ми зараз почали обговорювати зі спеціалістами з Ради Європи. І там ми шукаємо варіанти відповіді на ці запитання.

А стосовно припинення мовлення, на мій погляд, це проблема, якщо цей конкретний ліцензіат захоче припинити мовлення. Але, на мій погляд, для цього існують правоохоронні органи: для того щоб не допустити цієї ситуації і привести у відповідність наразі, якщо така провокація станеться, і не переривати це мовлення. Для цього заходи, які забезпечать уникнення такої ситуації, існують. Я не бачу в цьому наразі проблеми. Тим більше, з точки зору бізнесу треба бути або самовбивцями, або, ну не знаю, навіщо це робити.

Стосовно запитів Національної ради. На мій погляд, сам факт того, що ми створюємо можливість мати прозору власність, значно полегшує питання

вирішення Національною радою проблеми запитів. Тобто я тут не вбачаю проблем.

Будуть ще пропозиції чи зауваження?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Прошу дозволити одну репліку. Є відповідні рекомендації, зокрема, Ради Європи, які говорять, що в будь-яких законах, які стосуються особливо засобів масової інформації, інформаційної безпеки, має бути чіткість формулювань. Бо нечіткість формулювань, невизначеність чітка формулювання, вона може призводити до будь-яких зловживань або бездіяльності закону. В даному випадку ті застереження, про які я сказав, вони говорять про нечіткість формулювань, а краще всього це визначати в даному випадку з законом і не робити, скажемо там, можливості подвійного трактування закону. Даний закон, на жаль, він...

(Шум у залі)

ПАВЛЕНКО Ю.О. Це є і запитів, і загальнонаціонального покриття - немає цього, це треба виписати. Просто виписати: от це значить стільки-то і вона така-то.

Я не бачив просто ліцензію "Зеонбуду" і не знаю, що там написано, але ми в даному випадку говоримо про конкретного. Ну поки що один, так, ми розуміємо, що це говориться про одну конкретну там юридичну особу, яка здійснює сьогодні, забезпечує цю послугу, і достатньо складно вона входила у виконання цієї роботи, де й цифрове телебачення там запроваджувалося із затримкою там у два чи в три роки, ну і так далі.

Тому тут пропозиція зробити закон кращим, дієвим і результативним по суті. От і все. Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Шановні колеги! Є також ще одна пропозиція. Чи ви всі мали можливість ознайомитися із законопроектом, який подав Микола Княжицький, 2072? Бо в даному випадку у нас ідеться про одного провайдера, в тому законопроекті йдеться загалом про систему і встановлення чітких правил гри.

І я так розумію, що по суті немає засадничої суперечності між двома законопроектами, тільки цей законопроект виглядає набагато більш доопрацьованим і детальніше розписана процедура. Чи не краще нам зараз взяти, не педалювати його завтра на засіданні, а от щоб усі члени комітету мали можливість ознайомитися з другим законопроектом? Можливо, дійсно його взяти за основу? Перереєструвати з підписами депутатів комітету і тоді вже виставляти на загальне голосування набагато якіснішу версію того, що ми дійсно хочемо зробити. Я думаю, що набагато краще подавати зразу проект, який буде викликати менше запитань, ніж навіть приймати в першому читанні те, до чого буде багато питань.

ТКАЧЕНКО О.В. Можу пояснити стосовно цього закону, наскільки я пам'ятаю, пана Княжицького, він стосується усіх провайдерів. Щодо всіх провайдерів і того, яким чином можливо підходити до всіх провайдерів, це питання, яке підлягає додатковій дискусії. Тобто, можливо, він і краще виписує всі норми, не знаю, не пам'ятаю, але наразі мова йде про конкретного провайдера загальнонаціональної послуги.

Я згодний з паном Павленком, що, можливо, його варто виписати стосовно цього покриття, але ми маємо часові обмеження. Ліцензіати, які хочуть брати участь в цьому конкурсі, мають подавати заявки за 180 днів з моменту, коли закінчується ліцензія у цього провайдера, це означає, що всередині наступного року. 180 днів діє ліцензія, до терміну закінчення дії цієї ліцензії, конкретно цієї. І мова йде, ще раз, про інформаційну безпеку, ми маємо дати можливість всім іншим людям, які захотіли брати участь в цьому

конкурсі, підготуватися. Мова про дискусію, яка може бути стосовно інших провайдерів, давайте її не об'єднувати з даним конкретним провайдером, оскільки мова йде про трошки інакше. Провайдер в місті "Хацапетівка" в даному випадку не постраждає від того, що ми розглянемо цей Закон про провайдерів трошки пізніше.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У нас там є часова колізія, про яку я просто забув під час нашого обговорення на підкомітеті.

ТКАЧЕНКО О.В. Пані Федина, ви розумієте, про що мова йде?

ФЕДИНА С.Р. Так, я розумію. Але наскільки я розумію, це ми могли би вирішити за тиждень-два з цими законопроектами.

ТКАЧЕНКО О.В. Цей закон достатньо обсяжний – щодо провайдерів. У нас там буде дискусія з ринком. Я б не хотів зараз, вирішуючи одне конкретне больове питання, тягнути за собою багато інших. Нам потрібно спочатку вирішити пріоритетно те, що болить, а потім вирішувати інші проблеми.

Так, Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я коротко. Коли "Зеонбуд" отримував ліцензію, очевидно, це було не прозоро. Я тоді ще не був політиком і як представник медіа середовища судився з ними в судах з тим конкурсом, який був не прозорим. І завжди я стояв на тій позиції, що власники мають бути зрозумілі, фінансування має бути зрозумілим, монополії бути не повинно.

Але цей закон, врешті-решт, оскільки він просто, вибачте, погано написаний, покличе за собою те, що вони будуть судитися, вигравати суди,

звинувачувати нас чи владу в тиску, в обмеженні свободи слова, в неправомірному тиску.

І є ілюзія, що простими способами ми можемо досягти тієї мети, яка насправді, як я думаю, більшість з нас точно об'єднує, принаймні мене і вас точно, я вам даю слово. Але просто це шлях у зворотнє, це шлях до захисту "Зеонбуду" і до підстав їм звинувачувати владу в обмеженні свободи слова і до недосягнення результату. От моя позиція.

ТКАЧЕНКО О.В. У нас будуть можливості, ми пропонуємо наразі проголосувати цей закон, щоб ми виносили в першому читанні, внести правки, і за вашим авторством, ми, до речі, не претендуємо на первородство в цьому питанні, могли бути внесені відповідні правки, які поліпшать його якість.

Тому ставлю на голосування питання стосовно того, щоб проголосувати за закон у першому читанні, взяти його за основу і потім під час другого доопрацювати.

Хто за? Хто проти? Хто утримався? Не хочете доопрацьовувати?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чому не хочемо? Ви прийняли рішення, ми вважаємо, що це неефективний закон, будемо допомагати вам робити його ефективнішим, якщо до нас колись прислухаються.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів почути від вас, що ви не відмовляєтеся працювати над цим законом. Дякую.

Інший закон. Проект закону стосовно Національної ради. Хотів би знову пояснити колізію, яка сталася, і щодо нагальності прийняття цього закону. Простими словами виглядає картина таким чином. Національна рада складається з 8 осіб згідно діючого закону: 4 особи від Президента, 4 особи

від Верховної Ради. Зараз закінчується термін повноважень 3-х членів Національної ради, вірніше, 4-х. Четвертого просто немає.

Оскільки ми не маємо в законі формулювання, яке б дозволяло нам провести конкурс без завершення повноважень цих членів Національної ради, є пропозиція. Конкурс триватиме 2 місяці. До моменту того, поки конкурс не закінчиться, це справа в тому числі нашого комітету - оголосити цей конкурс, збирати, розглядати кандидатури, подовжити термін дії тих членів Національної ради, які зараз виконують свої обов'язки, до моменту, поки не будуть обрані Верховною Радою відповідно інші 4 члени Національної ради.

У нас якщо з цим законом, стосовно "Зеонбуду", ми ще можемо доопрацювати в другому читанні, то це питання, яке стоїть зараз, дуже гаряче, і нам неможливо паралізувати роботу Національної ради в такий непростий період. Власне, цим пояснюється необхідність прийняття цього закону.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Знову ж таки, обговорювали ми це на підкомітеті. Ну, по-перше, в нас органи державної влади - є принцип безперервності. І Національна рада, як це визначено і в Конституції, і в Законі, в Законі точно, це постійно діючий орган. Тобто логічно, що члени Національної ради працюють, поки не призначать нових. Якщо це потрібно додатково закріпити в Законі, я не маю нічого проти цього, це логічна вимога, з тим немає нічого.

Але є друга частина, яка говорить про те, що в разі, якщо за результатами голосування Верховної Ради не було призначено на всі вакантні посади всіх членів Нацради, що повинні призначатися Верховною Радою, вся процедура призначення проводиться повторно. І це може тлумачитися так, що в разі, якщо за результатами рейтингового голосування до проекту постанови увійшли 4 кандидати, але при цьому один з них не буде

користуватись довірою та підтримкою більшості народних депутатів, Верховна Рада не зможе призначити жодного. Така ситуація буде мати наслідком блокування формування складу Національної ради.

Крім того, незрозуміло, чому призначення на всі вакантні посади стосується тільки Верховної Ради України як суб'єкта призначення і не стосується іншого суб'єкта призначення - Президента.

Тобто я розумію перший пункт, про що ви казали. Другий пункт не розумію. Моя пропозиція полягає в тому, щоб прийняти цей законопроект за основу і в цілому в редакції комітету, зазначивши перший пункт, про який ви говорили, про безперервність роботи Верховної Ради, бо друга частина для мене, чесно кажучи, не має жодного сенсу, я не розумію, навіщо це писати. Друга частина, оте, що я цитував, що пункт 2.6.

Тобто моя пропозиція: прийняти за основу і в цілому, виключивши пункт 2.6, де говориться, що в разі, якщо за результатами голосування Верховної Ради не було призначено на всі вакантні посади всіх членів Національної ради, що повинні призначатися Верховною Радою, вся процедура призначення проводиться повторно.

ТКАЧЕНКО О.В. Я поверну вам алаверди вашу пропозицію. Це ж гіпотетичні ствердження? Наразі, якщо Верховна Рада зможе обрати одного члена Національної ради, чи буде Національна рада дієвою? Ні. Ні. Тому що кворум 6 людей. А що заважає Національній раді провалити не одного, а трьох членів Національної ради? Нічого.

Ми хочемо, щоб орган працював?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Знаєте, Закон про Національної раду чинний зараз є аналогічним законам про регулятори в усіх європейських країнах. Рейтинговим голосуванням голосуються необхідні члени. У вас зараз, навіть якщо прив'язуватись до нинішньої політичної ситуації, хоча закони ми

пишемо не під одну політичну ситуацію, у вас є більшість достатня для того, щоб призначити стільки членів, скільки потрібно. В чому проблема? Кого ви провалите?

ТКАЧЕНКО О.В. Ми ж не пишемо закон під нинішню політичну ситуацію – це відповідь на ваше питання.

Так, пане Юрію, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голово, шановні колеги, дійсно, дуже правильно поставлена мета і завдання даним законопроектом, тому що колізія існує і от вона зараз, прямо в цей момент, відбувається, коли четверо членів (ну вже четверо, так?), троє, так, троє членів Національної ради фактично працюють в умовах, коли їхні повноваження закінчилися.

Але я тут якраз колегу хочу підтримати, що від цього їхні повноваження не є меншими, бо принцип безперервності, він працює. Можу згадати, тільки от Центральна виборча комісія передпопередня (так, як її назвати?), вона працювала плюс там чотири роки вище своїх повноважень, але при цьому ніхто не ставить під сумнів вибори і всі дії, які відбувалися в це період.

Тому якщо цим законом закріпити цю позицію ще раз, що їхні повноваження зберігаються, це фактично "масло масляне", так?

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, є нюанс. Ми спочатку маємо припинити повноваження діючих членів, оголосити конкурс і через два місяці обрати інших.

ПАВЛЕНКО Ю.О. От якраз повертаючись до цього. Ця дискусія була в попередньому. Бо ця дискусія стосовно, як вийти з цієї колізії, коли в разі, що Верховна Рада не проводить вчасно конкурс чи відбуваються якісь інші

політичні історії і таким чином конкурс вчасно не оголошується і не призначається новий член Національної ради, власне, була пропозиція, я її теж якби пропоную. Я не вносив свідомо там ніяких альтернативних законів. Можливо, для дискусії в комітеті.

Ми вийшли тоді на формулу і подібний законопроект був зареєстрований у попередній Верховній Раді, який говорив про те, що за три місяці до завершення повноважень члена Національної ради комітет починає конкурс по обранню нового члена Національної ради. Тобто конкурс завершується в той момент, коли завершується повноваження члена Національної ради, і тоді Верховна Рада голосує і обирає члена Національної ради.

От за три місяці, так само, як по ліцензії по провайдеру, коли конкурс оголошується за 180 днів до завершення ліцензії. В даному випадку той же принцип: конкурс оголошується за 3 місяці до завершення повноважень.

ТКАЧЕНКО О.В. А якщо вибори знову, і Верховної Ради немає? Тобто тут є нюанс, пов'язаний з цією ситуацією, яку ми маємо зараз.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так. Тобто це один варіант.

Дана формула, яка пропонується цим законопроектом, вона теж не вирішує, на мій погляд, цієї колізії. Так, 2 місяці, але в разі зловживань, в разі якихось це може бути теж безкінечний процес. Тому мета правильна, але інструмент, на мій погляд, теж не дасть можливості вирішити конкретний приклад, який маємо зараз, коли така колізія виникла.

Тому я розумію, що там закон не дуже великий, він фактично визначає цю нову процедуру, але можливо... І якщо ми навіть ухвалимо його в першому читанні, особливих правок ми до другого читання вже не внесемо, тому що там є конкретні статті, які там сильно не поміняєш. Разом з тим, можливо ще концептуально подумати. У всякому разі, на мій погляд,

процедура раніше розпочати конкурс, поки не закінчилися повноваження, вона була б більш ефективною.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би нагадати, що наразі Національна рада приймає достатньо резонансні рішення, які можуть бути оскаржені в судах, стосовно саме питання повноважень членів Національної ради. Я б не хотів, оскільки існує певна колізія, яку ви всі як досвідчені депутати визнаєте, щоб ця колізія заважала Національній раді виконувати свої обов'язки. Ми можемо скільки завгодно вдосконалювати будь-які закони, не помиляється той, хто нічого не робить, а дурень той, хто не робить висновків з того, що якщо він помилився.

Тому у мене пропозиція: якраз цей закон, якщо стосовно історії з питанням національної цифрової ліцензії я готовий ставити питання стосовно другого читання і вносити удосконалення, то цей закон дуже простий, він відповідає на нагальне питання, він дозволяє конкретному органу працювати спокійно, допоки Верховна Рада не проведе конкурс і не обере нових членів Національної ради, мені видається, що голосування за всіх чотирьох членів може якраз об'єднати Верховну Раду стосовно знаходження компромісів, тому, мені видається, тут дискусій великих не може бути.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Мені здається, що можуть.

Парадокс у тому, що в даному випадку насправді, хоч ми опозиція, а ви влада, але ми з вами одностумці, тому що ми не проти концептуально...

ТКАЧЕНКО О.В. Не розписуйтеся.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. За що?

ТКАЧЕНКО О.В. За те, що в усьому одностумці.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вибачте, я ж чую те, що ви кажете. Якщо ви думаєте щось інше, вибачте, там я не можу бути з вами одностороннім, можливо, бо я не знаю ваших таємних думок. Але принаймні з тим, що ви кажете, я погоджуюся. У цій частині ну немає тут протиріч якихось чи бажання нам заблокувати цей процес.

Є бажання зробити цей процес логічним. Бо ви деколи прив'язуєтеся до конкретної ситуації і кажете, що вам NewsOne з ZIK позбавляти чи "112" ліцензії позбавляти, а деколи кажете, що ми приймаємо закон не для теперішньої ситуації, то ви визначтеся. Бо якщо для теперішньої ситуації ми приймаємо, то цього першого пункту достатньо, хоча і так все вирішено в законі, достатньо... Я завершу і більше не буду брати слово, бо, в принципі, все зрозуміло.

Друга частина – про пакетне голосування, яка суперечить взагалі будь-яким європейським нормам, нормативам, правилам і всьому іншому, ніяк не допоможе позбавити чи забрати ліцензію в "NewsOne", "ZIK" чи в каналу "112". Це вже якась інтрига всередині вашої фракції. Тому, оскільки вона суперечить європейській практиці, я смислу в ній не бачу, от і все.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, ми закінчували один і той самий факультет, тому використання маніпуляцій стосовно того, про що я думаю, чи той закон стосується іншої ситуації, можу відповісти конкретно. Закон стосовно цифрової програмної послуги дійсно приймається для того, щоб він існував в межах і параметрах провайдера, який дає загальнонаціональну послугу. Там є дійсно нюанси і деталі, які потрібно виписати, тому є бажання і ваше, і наше його удосконалити так, щоб він працював надовго.

Стосовно ситуації, не з приводу "NewsOne" чи "112", і це не наше питання - комітету і Верховної Ради - вирішувати питання стосовно

конкретних цих чи інших каналів, це питання Національної ради. І питання, яке виникло зараз, воно виникало і раніше, і були такі колізії раніше, чому Верховна Рада не приймала це рішення – це питання не до мене. Але оскільки наразі ця колізія на сьогоднішній момент стає ще більш актуальною, і це в наших руках, врешті-решт, прийняти рішення, щоб не було різних читань, я вважаю, що у нас є достатньо політичної мудрості і відповідальності це зробити зараз. Тому прошу винести питання на голосування.

Репліку? Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Коротка репліка. Я хотів би звернути увагу, що за останні 5 років попередній комітет зробив і ухвалив, ініціював багато законопроектів, які збільшили повноваження Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Не з усіма я можу погодитися. Разом з тим, це достатньо сьогодні потужний інструмент впливу на інформаційний простір. Навіть не всіма інструментами нинішній склад Національної ради може ефективно користуватися.

Разом з тим, оця тема підтвердження повноважень, вона ніколи не звучала, бо була лише, от ми вийшли тоді на формулу, як зробити так, щоб цей процес був безперервний, його пришвидшити і ніхто ним не міг маніпулювати. На жаль, даний законопроект ту мету, щоб цієї колізії не було, не вирішує, але ті формулювання, які в ньому є, він дійсно може бути використаний як інструмент для з'ясування ситуацій чи політичного переслідування, чи ліквідації окремих засобів масової інформації. Тобто він не вирішує мети, яка поставлена.

ТКАЧЕНКО О.В. Він вирішує одну мету.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Що підтверджуються повноваження членів Національної ради, які вже закінчилися.

ТКАЧЕНКО О.В. Що підтверджуються повноваження членів Національної ради для того, щоб Національна рада могла працювати без жодного сумніву в тому, що її повноваження дійсні.

(Загальна дискусія)

ТКАЧЕНКО О.В. Були історії з приводу Національної ради, коли виникали питання, вона чомусь працювала. Це хороше питання стосовно в тому числі ЦВК, чого воно 4 чи 5 років працювало. Я б не хотів, щоб у нас стосовно Національної ради, достатньо sensitive-органу, виникали такі сумніви.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, от якщо пропонується список, я готовий голосувати за кожного члена окремо. Мабуть, там будуть фахівці, яких мають право пропонувати політичні партії і загальнонаціональні громадські організації. Пропонується хтось політичною партією, партія має право запропонувати свою кандидатуру і поставити її окремо на голосування. А я маю право не голосувати, наприклад, якщо мої колеги висунуть, наприклад, відомого телевізійного "фахівця", пана Киву, який часто виступає на телебаченні, от я не готовий голосувати за цю кандидатуру. А за інших в пакеті готовий. Але тоді фактично буде заблокована діяльність Нацради. Тому і голосується по одному, щоб кожна партія мала право свого кандидата виставити, отримати за нього голоси, кожна громадська організація знати, скільки людей його підтримують. І тут суперечність основному правилу демократії.

ТКАЧЕНКО О.В. По-перше, кожен депутат може висловлювати своє ставлення шляхом голосування. По-друге, якщо ви виставите достатньо відомого фахівця, з приводу якого у мене немає сумнівів, пана Портнікова, наприклад, люди, які симпатизують пану Киви, можуть бути теж проти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Йому далеко до Киви.

(Сміх у залі)

ТКАЧЕНКО О.В. Я перепрошую. Так. Тому солідарне голосування дозволяє домовлятися, на мій погляд, всередині Ради стосовно того, щоб орган, найголовніша мета яку, знов-таки, ми ставимо, щоб орган працював. Мені не хотілося б, щоб склалася ситуація, що стосовно Киви чи Портнікова буде консенсус, а стосовно інших буде різноманітне голосування, і проблему, яку ми ставимо, ми її не вирішуємо.

Так.

ФЕДИНА С.Р. Але, знову ж таки, тоді у нас виходить так, що може потрапити туди людина, яка не буде влаштовувати значну частину людей. Але у нас є тільки один варіант - пакетом. І все. Тому, можливо, варто розглянути чи прописати можливість двоякого голосування в плані того, якщо є консенсус по пакету, дати пакетом, якщо немає, тоді ми голосуємо по черзі кожну кандидатуру. І заклавши таку можливість, ми вичерпаємо конфлікт, скажемо, інтересів.

Але також якщо говорити, я ще би хотіла, я так розумію, що буде пропонуватися рекомендувати в цілому відразу голосувати, є стаття 4, стаття 5. Стаття 4, пункт 3, стаття 5, пункт 1. Ми маємо абсолютно два однакових речення, що норма повторюється в другому...

(Шум у залі)

ФЕДИНА С.Р. Стаття 4, пункт 3, стаття 5, пункт 1. Ми маємо норму, яка повторюється в другому реченні нової редакції частини шостої статті 5, ну абсолютно ідентична. Можливо, варто чи вилучити. Ну абсолютно однаково. Немає сенсу два рази те ж саме повторювати. Ну і також ми маємо, якщо я не помиляюсь, у статті 6: "Кандидатури на посаду члена/членів Національної ради, що брали участь у попередньому відборі, мають право брати участь у повторному відборі на загальних засадах, встановлених цим законом". По суті ніде не є заборонено брати участь повторно. То чи взагалі є доцільна така норма такого прописування?

ТКАЧЕНКО О.В. Щодо першого питання. Так, фрази повторюються, але мова йде про Президента і про Верховну Раду. Стосовно другого питання, матимуть вони чи не матимуть, питання дискусійне, але наразі, щоб дискусій додаткових не виникало, краще її прописати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. Тому що Президент приймає рішення сам.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми самі. Я теж сам приймаю.

ТКАЧЕНКО О.В. Ну у Верховній Раді з колегами.

Є пропозиція прийняти цей проект закону за основу і в цілому і виносити його в зал найближчим часом. Хто за, прошу голосувати. Хто проти? Хто утримався?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Якщо можна, з мотивів голосування.

ТКАЧЕНКО О.В. Так, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримуючи мету, яку ставили автори законопроекту, я хотів би пояснити своє голосування на непідтримку цього закону тим, що я проти продовження повноважень діючих членів Національної ради, повноваження яких закінчилися. Є склад Національної ради, який формувався чисто з політичних мотивів зачистки інформаційного простору до президентських виборів, які відбулися, на жаль, їхній кандидат не виграв. Сьогодні дані члени Національної ради фактично займаються політичним переслідуванням і тиском на засоби масової інформації.

Тому, на мій погляд, мали би не продовжувати їх повноваження, а відправляти їх у відставку, заслухавши їхній звіт, зокрема щодо останнього їхнього рішення.

Тому я ще раз просив би запросити на одне з засідань комітету членів Національної ради з тим, щоб вони пояснили своє рішення зокрема по NewsOne, що, на мій погляд, вони свої повноваження перевершили. І ще, я так розумію, готується ціла низка інших їхніх рішень, вони так само, на мій погляд, є небезпечними для інформаційної безпеки країни.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Юрію, щоб вони мали повноваження вам відповідати, ви можете проголосувати за цей закон - і вони одразу прийдуть.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Між іншим, закон дозволяє конкурс проводити вже, так щоб ви розуміли. Тому що їх бере на роботу і звільняє Голова Верховної Ради. Ніхто не заважає в комітеті оголосити конкурс, почати цю

роботу, і коли ці етапи пройдуть, Голова Верховної Ради тих звільняє, цих обраних призначає.

Ще раз хочу наголосити, що голосування "пакетом за чотирьох" – це вперше абсолютно непрозорий, підкилимний спосіб вирішення питань, які в народі називають "договорняком". Тому що коли за кожного голосують прозоро і люди бачать кожну кандидатуру, яка виступає, це відкритий і демократичний спосіб. Тим більше вам як монобільшості нічого тут боятися.

ТКАЧЕНКО О.В. Відкритий і прозорий спосіб. А от те, що відбувалося раніше стосовно голосування членів Нацради – це було підкилимним "договорняком", тому що різні фракції домовлялися: якщо ти голосуєш за мого члена, я голосу за твого члена. А так все прозоро. Тому...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви навіть всередині одної не можете домовитись і пакетом хочете – в цьому парадокс!

ТКАЧЕНКО О.В. Ти за нас не турбуйся. Так.

Стосовно того, щоб ми оголосили конкурс, я думаю, як тільки ми проголосуємо цей закон, в найближчий день-два буде оголошено конкурс. Ми всі зацікавлені, щоб він відбувся якомога скоріше. Дякую.

У нас наступне засідання...

Так, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Шановний пане голово, шановні члени комітету, на моє ім'я надійшов лист від онука Максима Рильського, який очолює Фонд Максима Тадейовича Рильського. І він у своєму листі інформує, що наступного року буде відзначатися 125 літ від дня народження Максима Тадейовича Рильського, і він просить комітет, щоб було включене до порядку денного питання щодо відзначення на державному рівні даного

ювілею, зокрема іменною постановою, власне, і проект цієї постанови, він додає. І оскільки день народження Максима Тадейовича Рильського 19 березня 2020 року, тому терміни просять, щоб ми розглянули це.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ФЕДИНА С.Р. Ми включаємо в порядок денний постанову, так. І це буде дуже знаменна подія, тому що Максим Рильський належить до когорти одних із найбільших поетів ХХ століття, недаремно Микола Зеров у свій час його назвав поета Maximus. Тому я думаю, що місія комітету - зробити свою роботу, щоб цей ювілей був відзначений як належить у 2020 році.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я знаю теж родичів Максима Рильського, дуже їх всіх підтримую, але просто хочу сказати, яка у нас була практика в минулому скликанні. Колись до цього іменні постанови - це була основна статистика для роботи членів Комітету з питань культури і духовності, який тоді так називався. Тому що кожна постанова - це окремий законопроект. Видатних людей у нас, шанованих - Україна багата талантами і землею - багато. І комітет займався тим, що обговорював кожну постанову окремо, голосував окремо.

Ми зробили такий механізм, що ми раз на рік на наступний рік, восени наприкінці року, за пропозицією Інституту національної пам'яті збирали всі дати, які будуть, і голосували єдину постанову відповідно до критеріїв, визначених указами Президента, наскільки я пам'ятаю, ще Кучми, де сказано, в який період це можна робити. Бо це кличе за собою виділення фінансування, тут є співробітники Апарату, ось Кирило є, і він чудово це знає, він цим фахово і багато займався.

В нас були деякі винятки, наприклад, і ми тоді всі підтримали, коли 150 років або кругла дата, як з Лесею Українкою це було. Ну Леся Українка, Грушевський і Франко. Тобто це одиниці і зовсім круглі дати - 100 чи 150 років. Тоді ми це робили окремою постановою і передбачали додаткові заходи, більші, ніж це робиться звичайно.

І завжди буде багато депутатів, якщо відзначать одну визначну постать, їх, я ще раз кажу, багато, то у нас буде "потік" таких постанов. Це нормальна практика для популяризації української культури. Я не є проти цього, але треба зрозуміти, що це змінить методику роботи, яка була раніше.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Тоді доручення до вас, пане Миколо, підготувати список цих видатних дат. І щоб ми не відкладали вирішення питання стосовно Максима Рильського, розглянути його на найближчому засіданні комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, ці дати, які відзначає комітет, складають не тільки дні народження і пам'ятні дати, пов'язані з громадянами чи з особами, це дуже великий список. Ми відзначали дати створення міст, дати визначних історичних подій. Це дуже велика постанова. Готує її, як правило, Інститут національної пам'яті як інституція. Вони це роблять нормально, комітет це править, і нам не обов'язково це приймати в такому вигляді.

ТКАЧЕНКО О.В. Ви вже стільки траурних днів наприймали, що у нас тільки...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Що-що?

ТКАЧЕНКО О.В. Траурних днів наприймали багато вже. Нам тільки плакати залишається.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Не зрозумів. Чому?

ТКАЧЕНКО О.В. Інститут національної пам'яті запропонував стільки приймати траурних днів, що нам тільки плакати залишається.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ще раз. Приймає їх комітет. Вони роблять пропозицію. Ви не обов'язково повинні погоджуватися, і ми всі разом, з цією пропозицією. Але серед можливо якихось речей, з якими ми не погоджуємось, є велика просто наукова робота, щоб не помилитися. І крім того ми давали оголошення, що депутати можуть вносити до цього свої пропозиції. Тому що з датами ви стикнетесь з тим, що кожен день вам будуть приносити по 10 постанов.

ТКАЧЕНКО О.В. Я просто боюся, що якщо ми звернемося до Інституту національної пам'яті або до відповідних інституцій, це займе щонайменше там місяць-два...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, це як правило... На цей рік вже все. По-перше, все у них готово, бо у них це на потоці. По-друге, ми говоримо про наступний рік.

ТКАЧЕНКО О.В. Пропозиція наступна, давайте звернемося до Інституту національної пам'яті, давайте звернемося...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І до колег депутатів, щоб вони подавали.

ТКАЧЕНКО О.В. ...і до відповідних, і до колег депутатів. Але наразі якщо ми відповіді "внятної" не отримаємо впродовж тижня, винесемо це окреме питання, за нього проголосуємо. Не бачу в цьому жодних заперечень.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримується така пропозиція. Раз Максим Тадейович у нас перший претендент на окрему постанову, для нього можна зробити виключення, а далі продовжити.

Правда, була нормальна практика попереднього комітету, на відміну від інших.

ТКАЧЕНКО О.В. Просто щоб ми не затягували впродовж місяця чи двох, що чекати на ці відповіді.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. Наразі, колеги, у нас зустріч. Якщо немає інших повідомлень. Вже скоро, в четвер, пане Миколо, ми будемо обговорювати нашлюбимий закон 1058. В четвер, так. Прошу бути о п'ятій годині. Перепрошую, о 14:45.

Так, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я теж звертався з листом про те, що щодо парламентських слухань на тему: "Стратегія розвитку книговидавничої галузі" на 4 грудня 2019 року. Пропоную провести таке слухання. Я не бачу тут. Про книговидавництво.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але слухання ці в залі парламенту, це запрошуються, всі виступають, тут немає..

ТКАЧЕНКО О.В. Ви знаєте, я вже побачив багато слухань. Давайте обговоріть на підкомітеті, дайте якийсь висновок і ми потім будемо приймати рішення, тому що це великий захід.

Дякую. До вівторка.